

[Iver Poulsen.]

ligere undersøgelser og belysning af spørgsmålet, kan de uafhængige tiltræde lovforslaget.

Socialministeren (Bundvad): Jeg siger tak til samtlige ordførere for tilslutning til lovforslaget og gør kun for en ordens skyld opmærksom på, at der er tale om en udskydelse af revisionen i 2 år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

(Lovforslaget (nr. 122) findes i tillæg A. sp. 1785, fremsættelsen i tidenden sp. 3146).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Dalsager: Ved første behandling af forslag til lov om saltvandsfiskeri redegjorde jeg for den kolossale udvikling, der er sket inden for fiskerierhvervet i den sidste halve snes år, idet jeg bl. a. fremdrog tallene for den meget store forøgelse, der er sket i mængden af ilandbragt fisk, og den store forøgelse, der er sket i fiskerierhvervets eksport. Ved denne lejlighed spurgte jeg den højtærede fiskeriminister, om han ikke mente, at tiden nu var inde til at foretage en revision af loven om kvalitetskontrol med fiskevarer. Nu er jeg meget vel klar over, at min forespørgsel på det tidspunkt ikke var det, der gav anledning til, at dette lovforslag blev fremsat, idet jeg nu er klar over, at lovforslaget har været under forberedelse i længere tid. Men netop med baggrund i hele den udvikling, der er foregået, er det jo helt rimeligt, at loven fra 1954 også bliver taget op til revision, idet forholdene i dag på en lang række områder adskiller sig fra forholdene dengang.

Den første lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer blev vedtaget af det høje ting i 1950. Den blev revideret i 1954, og en mindre ændring vedrørende foder til fisk

og om fiskemel gennemførtes i 1962. Det foreliggende lovforslag har jo i høj grad karakter af en rammelov med en lang række bemyndigelser til fiskeriministeren til administrativt at fastlægge de nærmere enkeltheder.

Nu ved jeg meget vel, at der i det høje ting er visse betænkeligheder ved alt for udstrakte bemyndigelser til ministrene, men jeg mener dog på den anden side også, at det område, vi her har til behandling, rummer så mange detaljer, så mange enkeltheder, at det vil være særdeles vanskeligt at lovgive på alle disse forskellige områder. I denne henseende er dette lovforslag sådan set heller ikke noget modstykke til den hidtil gældende lov, der ligeledes indeholder en lang række bemyndigelser til fiskeriministeren til efter forhandling med det omtalte kvalitetsudvalg at fastlægge de nærmere enkeltheder.

Det er min opfattelse, at loven af de skiftende fiskeriministre har været administreret på en god og fornuftig måde, således at de i loven nedfældede bemyndigelser ikke på nogen måde har været misbrugt og også har været administreret således, at de erhverv, som har været berørt af loven, har været tilfredse med den administration, der er foregået. Jeg kan derfor også i dette tilfælde tiltræde, at lovforslaget har fået den foreslåede udformning. Udviklingen foregår jo også på dette område meget hurtigt, og det ville være særdeles vanskeligt at være forudseende nok i en lovgivning af denne karakter. Det kan ikke være klogt og heller ikke særlig hensynsfuldt over for erhvervene, om en lovgivning af denne art skulle tages op til revision alt for tit.

Loven skal jo tjene to formål, der begge er meget vigtige, nemlig for det første de sundhedsmæssige og hygiejniske interesser, alle må have i de fødevarer, man køber, og for det andet den eksportmæssige side af sagen. Specielt fiskerierhvervet, men også samfundet som helhed er interesseret i at få fastslået, at danske varer er ensbetydende med kvalitetsvarer. Vi ved jo, hvilken betydning det har haft for landbrugseksporten, at den danske eksport på dette område har fået dette gode renommé i udlandet.

Jeg bemærker, at § 5 i det foreliggende lovforslag, der vedrører mærkning af varer,

[Poul Dalsager.]

afskaffer tilladelsen til at benytte betegnelsen „statskontrolleret“. Jeg vil gerne udtale min beklagelse af, at man har opgivet at finde frem til en fællesmærkning af fisk og fiskevarer til eksport, således som man kender det for landbrugsvarers vedkommende. Jeg ved, at reklamefolk, hvis opgave det er at reklamere for danske varer i udlandet, ville sætte pris på, at man havde en eller anden form for fællesmærkning, således at det altid uden tvivl kunne fastslås, at det er danske varer, det drejer sig om, og hermed automatisk i kraft af de kvalitetskrav, man stiller, varer af en meget høj kvalitet.

§ 18 opretholder den gældende lovs bestemmelser om fiskeriministerens adgang til at opkræve eksportafgifter. Disse afgifter kan bl. a. anvendes til kvalitetskontrol og til fremme af afsætning af fisk og fiskevarer, altså til propaganda for fisk. Jeg mener, at selve kontrollen er en udpræget offentlig opgave, men jeg mener også, at en vis afgift til bekostning af eksportfremmende foranstaltninger ikke ville være uden interesse for erhvervet. Jeg er nok klar over, at bestemmelsen har været suspenderet i nogle år. Jeg vil spørge den højtærede fiskeriminister, om denne suspension kan anses for at være permanent, eller om man måske har overvejet at indføre disse afgifter igen. Jeg tror, at det er af meget stor betydning, at der i hvert tilfælde er visse beløb til rådighed for eksportfremmende foranstaltninger. Vi må jo i givet fald indstille os på, at såfremt man ikke skaffer disse midler ved afgifter, må de skaffes ad anden vej, og det bliver vel statskassen, som skal betale. Jeg er af den opfattelse, at de salgsfremmende foranstaltninger, ikke mindst propaganda i udlandet, ikke må undlades, måske snarere tværtimod må forstærkes, og vi må i givet fald skaffe pengene på en eller anden måde.

Med den store udbredelse, filetindustrien har fået, finder jeg det ganske rimeligt, at denne også bliver repræsenteret i kvalitetsudvalget.

Det er som sagt en meget gunstig udvikling, fiskerierhvervets produktion og eksport har været inde i, siden kvalitetsloven blev vedtaget første gang i 1950, og jeg tror, at bl. a. kvalitetsloven har været medvir-

kende til denne fremgang. Det er en udvikling, som vi i meget høj grad er interesseret i at underbygge og understøtte, og da dette lovforslag må anses som et led heri, kan jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale lovforslaget.

Jens Frandsen: Eksporten af fisk og fiskevarer viser i de sidste 10 år en stigning, der er mere end tredoblet og er på 723 mill. kr. i 1964. Hertil kommer yderligere salg på hjemmemarkedet til produktion af pelsdyr, som også er blevet en anselig eksportartikel, der henter en stor mængde af føden fra vore fiskepladser, og disse 2 erhverv er til stor gensidig gavn.

Fiskerierhvervets samfundsmæssige betydning er således meget stor. Når afsætningen af fisk og fiskevarer har vist den nævnte store stigning, har dette selvfølgelig kun været muligt, fordi vi har dygtige og initiativrige fiskere, producenter, eksportører og andre handlende. En afgjort forudsætning for fremgang er, at kvaliteten er høj, og dette krav stilles stærkere og stærkere. Den internationale konkurrence er stor, og uden virkelig førsteklasses kvaliteter kan afsætningen til stigende og lønnende priser ikke opnås. Dette krav har fiskerierhvervets udøvere forstået at efterleve. Alle erhvervets udøvere har her samme interesse. De fiskere, producenter, eksportører og andre handlende, der omhyggeligt efterlever kravene, skulle nødigt have vanskeligheder med kvaliteten på grund af et fåtal eventuelt mindre omhyggelige. Derfor er det også rigtigt, at vi har en lov om kvalitetskontrol.

Når den gældende lov nu er til revision, er det på mange måder udtryk for ønske om en ajourføring. Produktion og omsætningsformer ændrer sig, nye materialer indgår, og derfor har fiskerikommissionen ved en underkommission arbejdet med problemer angående afsætningsforhold, propaganda og kvalitetskontrol; resultatet af dette arbejde, som er godkendt af fiskerikommissionen, er dette lovforslag.

Om lovforslagets bestemmelser skal jeg ikke her ved første behandling gå i enkeltheder, det kan vi jo tale om i det kommende udvalg. Jeg vil dog gerne gøre den bemærkning allerede nu, at jeg finder udtrykket

[Jens Frandsen.]

„fiskeriministeren bemyndiges til“ lidt for ofte anvendt heri. Det kan vi imidlertid også tale om.

I bemærkningerne til lovforslagets § 12 står, at der i fiskerikommissionen ikke har været enighed om disse bestemmelser. Hvorom denne uenighed drejer sig, ved jeg ikke, men det kunne det også være nyttigt at få oplysning om.

At en udvidelse af kvalitetsudvalget finder sted, idet en repræsentant for filetindustrien tages med, ser meget forstandigt ud; det er jo en industri, der har udviklet sig meget stærkt. Fiskerierhvervets vanskeligheder med tilgang af unge er meget betydelig.

Jeg har erfaret, at der for ca. en uge siden er udsendt et cirkulære, der påbyder en grundigere sortering i flere størrelser. Nu ved jeg ikke, hvor stærkt jeg må hænge mig i det, men det må vel være mere arbejdskrævende, og den kvalitetsmæssige nødvendighed af bestemmelsen må for mig at se være meget iøjnefaldende for også at synes rimelig. Det, jeg måske særlig herom vil bemærke, er, om den højtærede fiskeriminister i de straffebestemmelser, der medfølger, ikke er lovlig streng.

Det danske fiskerierhverv er i modsætning til fiskeriet i alle de lande, der omgiver os, og som vi skal konkurrere med, et erhverv, der hidtil har klaret sig uden statsstøtte. Erhvervet har vel heller aldrig ønsket det. Det er rimeligt, at vi lægger vægt herpå i forbindelse med erhvervets ønske om at gennemføre det foreliggende lovforslag.

Jeg kunne selvfølgelig nok ønske, og det kunne mange andre vel også, at fiskerne og deres auktioner og andre virksomheder havde bedre plads i mange fiskerihavne, og det ville vel også være medvirkende til at fremme kvaliteten. Store rigdomme hentes ved hårdt arbejde hjem fra havene og andre fiskepladser, fersk fisk sælges, andre forarbejdes til forskellige fiskevarer af en stadig voksende industrivirksomhed og forhandles af mange mennesker. Lovforslaget om kvalitetskontrol er ønsket af erhvervets folk, og kan vi medvirke til en kvalitetskontrol ved at lovfæste på dette område — man kan vel sige: alt godt fra havet skal blive bedre endnu — er det kun en rimelig handling.

Venstre vil med interesse og bedste vilje medvirke i udvalgsarbejdet.

Hindkjær Pedersen: Det lovforslag om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, der i dag er til behandling, er i særdeleshed en udpræget rammelov, der indeholder visse generelle regler for kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, men det er samtidig i lige så udpræget grad en bemyndigelseslov for fiskeriministeren til at fastsætte mange detaljerede bestemmelser om opbevaring, transport, tilberedning og handel med fisk og fiskevarer.

Dette medfører naturligvis en langt klarere lov, end hvis man også i loven medtager de mere generelle regler om mere detaljerede bestemmelser for alle grene af fiskeriindustrien. Det sidste var åbenbart det, man i den nedsatte kommission først sigtede imod, men som det viste sig for kompliceret at gennemføre. Da man frafaldt denne målsætning, gjorde man det under den udtrykkelige forudsætning, at bemyndigelsesbestemmelserne ikke på noget punkt måtte være videregående end dem, der var gældende under den nugældende kvalitetslov. Samtidig pointerede man, at lovforslaget skulle tilsikre kvalitetsudvalget en sådan afgørende indflydelse på disse bemyndigelsesansøgninger, at fiskerierhvervets interesser blev tilgodeset på betryggende måde. Det er for øvrigt meget hensigtsmæssigt, at samme udvalg er suppleret med en repræsentant for fiskefiletindustrien.

Når man sætter sig hen og læser dette lovforslag igennem, bliver man mange gange mindet om, at det er en fiskerilov, thi ordet fiskeriministeren nævnes utrolig mange gange: fiskeriministeren kan påbyde, fiskeriministeren kan godkende, fiskeriministeren bestemmer, fiskeriministeren bemyndiges til, og fiskeriministeren kan efter forhandling med det i § 26 nedsatte kvalitetsudvalg. Fiskeriministeren står i sådanne forbindelser nævnt ikke mindre end 25 gange i 8 af lovforslagets spalter, og selv om der for en tredjedel af gangenes vedkommende er tale om, at der forud skal forhandles med det omhandlede kvalitetsudvalg, virker det nu alligevel meget påfaldende og kan nok give stof til eftertanke.

Det er også et spørgsmål, om lovens

[Hindkjær Pedersen.]

ordlyd: at ministeren efter forhandling med kvalitetsudvalget o. s. v., dækker det af fiskerikommissionen fremsatte krav om, at der tilsikres kvalitetsudvalget sådan indflydelse på bemyndigelsernes anvendelse, at fiskerierhvervets interesser tilgodeses på fuldt betryggende måde. Det er måske tilstrækkeligt i denne omgang, at dette står i bemærkningerne til lovforslaget, men det kan jo ske, at man, næste gang loven skal ændres, kun er opmærksom på lovens ordlyd og ikke tager tilstrækkeligt hensyn til de til lovforslaget knyttede bemærkninger og så henviser til, at det fremsatte lovforslag ikke rækker videre end den tidligere lov. Jeg er meget betænkelig ved at give så udstrakte bemyndigelser til ministeren, som tilfældet er her, selv om jeg må indrømme, at for at finde frem til et nogenlunde overskueligt lovforslag er det nødvendigt med en vis form for bemyndigelse til fiskeriministeren i dette tilfælde.

Det fremgår af lovforslagets § 23, at overholdelsen af de i henhold til loven udfærdigede forskrifter skal kontrolleres gennem fiskerikontrollen og fiskeriministeriets industritilsyn samt eventuelle andre, der af fiskeriministeren bemyndiges hertil. Det vil vel sige, at fiskeriministeren med den ham givne bemyndigelse udfærdiger forskrifter, sådan at den nødvendige kontrol kan udføres på stedet, i stedet for at der skulle foretages for mange forespørgsler, anmodninger og ansøgninger i København.

Det er måske også et spørgsmål, om det er nødvendigt at have et særligt kontrolorgan for opbevaring, transport, tilberedning og handel med fisk og fiskevarer og et andet, når det drejer sig om andre fødevarer. Det er muligt, der er særlige grunde hertil, som jeg ikke kender. Det er som regel sådan, at det, der er enkelt og praktisk, af en eller anden grund ikke er særlig egnet, og det skulle ikke undre mig, om et sådant forslag blev betragtet som aldeles uigennemførligt. Jeg tror nu nok, der om ikke nu så senere vil være en mulighed for en praktisk koordinering af de forskellige kontrolorganer. Jeg tillader mig i hvert fald at lufte tanken.

Det foreliggende lovforslag bærer præg af, at stoffet er ordnet på en tilsyneladende fornuftig og overskuelig måde, og det har

været nødvendigt med en sådan modernisering af den nugældende lov. Det tjener alles interesser fortsat at sikre danske fisk og fiskevarer et godt omdømme, og en fællesmærkning af disse varer ville sikkert også være hensigtsmæssig. Det danske fiskerierhverv er et meget betydeligt erhverv, og det fortjener lovgivningsmagtens bevågenhed. Derfor er det også godt at se denne lov i moderniseret form, men vi må passe på ikke samtidig at pålægge fiskeindustrien unødige bestemmelser, som kan virke hæmmende på dens udvikling. Jeg har en tydelig fornemmelse af, at fiskeindustriens folk er endog særdeles dygtige og initiativrige, men jeg har en lige så tydelig fornemmelse af, at de let lader sig irritere og også nok kan finde udtryk for denne irritation, hvis lovgivningen virker for stiv eller for dominerende.

Jeg er meget vel klar over, at de i loven givne bemyndigelser til fiskeriministeren kun er givet for at gøre loven mere levende, men der er nok grund til at se på, om man ikke nogle steder er gået for vidt. Jeg synes også, straffebestemmelserne er meget hårde.

Der er i hvert fald tale om en lov, som egner sig til udvalgsbehandling, og med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne tilsige en saglig behandling af det foreliggende lovforslag.

A. C. Normann: Det er jo rigtigt, som den sidste ærede ordfører hæftede sig ved, at der er mange bemyndigelser i dette lovforslag. Jeg har ikke talt dem op og sammenlignet med den gældende kvalitetslov og ved derfor ikke, om der er flere, end der var før. Der var et æret medlem, der sagde til mig i formiddags: nu skal du ikke give fiskeriministeren så mange bemyndigelser, nu du ikke længere selv er fiskeriminister. Jeg tror ikke, man kan komme uden om bemyndigelser i betydelig udstrækning på et område som dette, hvis det overhovedet skal være muligt at opretholde så megen smidighed, at fornuftige hensyn kan tilgodeses ved kvalitetskontrollen.

Jeg vil på det radikale venstres vegne udtrykke tilfredshed med, at man fik forslaget til lov om kvalitetskontrol færdigt til fremsættelse i denne samling, hvad jeg knap nok havde turdet regne med. Jeg har lyst til at gøre den tilføjelse, at hvis behand-

[A. C. Normann.]

lingen kommer til at foregå med samme langsomhed i folketinget som fiskeriministerens forslag sidste år om ferskvandsfiskeri, som var en meget let tilgængelig sag i sammenligning med kvalitetskontrollen, ja, så bliver lovforslaget ikke færdigbehandlet i denne samling, og så skal den højtærede minister være glad, hvis han får det igennem næste år. Jeg håber imidlertid, at partierne vil anvende det fornødne arbejde på at få denne vigtige lov færdig fra folketinget snarest muligt.

Kun få lovforslag egner sig så meget for detaljebehandling i et udvalg som dette, og jeg skal derfor ved første behandling nøjes med få bemærkninger, da en lang principdebat om forslaget sikkert er omtrent overflødig i betragtning af den almindelige enighed, der råder om, at kvaliteten af danske fødevarer må være så god, som praktiske hensyn muliggør det, det være sig for fiskeri-, landbrugs- eller gartneriprodukter.

Jeg har bestandig en tvivl i hjertet med hensyn til, om vi går for vidt i retning af indgreb i borgernes handlefrihed, om lovenes bestemmelser er for rigoristiske, og om bemyndigelserne i en række love er for vidtgående. Det kan være vanskeligt at afgøre, men jeg har f. eks. mine tvivl om, hvorvidt det er nødvendigt, at dette forslag inddrager fisk og fiskevarer, som ikke er bestemt til menneskeføde, under lovgivningen. Jeg er villig til at lade mig overbevise med gode argumenter i udvalget eller i folketinget. Findes sådanne argumenter ikke, så synes jeg, man burde benytte også denne lejlighed til at resignere med hensyn til en mulighed for indgreb i borgernes bevægelsesfrihed.

Jeg har lidt af den samme fornemmelse med hensyn til det forbud, der agtes indført imod at anvende udtrykket „statskontrolleret“. Jeg har lidt besvær med umiddelbart at få øje på skadevirkningen af, at man anvender dette udtryk, i hvert fald om industrielt bearbejdede og emballerede varer som konserver o. lign. Kvalitetskontrollen her i landet er så god og så højt anset ude omkring, at jeg faktisk ville betragte det som en fordel, at erhvervets folk i større udstrækning ville fortælle, at varen var statskontrolleret.

Jeg mener, den højtærede fiskeriminister gør ret i at søge filetfabrikkerne repræsen-

teret i kvalitetsudvalget. Man må jo erkende, at fiskefiletteringsindustrien har en særlig stor del af æren for den voldsomme stigning i eksporten, som vi har været vidne til i de seneste åringer. Jeg erindr om, at eksporten af fiskeriprodukter nu er oppe på en værdi af mellem 700 og 800 mill. kr. og altså efterhånden udgør en meget væsentlig del af vor eksport.

Som ansvarlig for fiskerikommissionens nedsættelse glæder jeg mig over dette gode resultat af kommissionens arbejde og af fiskeriministeriets og -ministerens overvejelser og anbefaler derfor lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting, gerne på en sådan måde, at vi får forslaget vedtaget i indeværende folketingssamling.

Vivike: Jeg er enig med det ærede medlem hr. A. C. Normann om, at i en lov af denne karakter kan man ikke undgå en hel del bemyndigelser til ministeren, fordi der jo er en rivende udvikling inden for fiskeriet; havde vi ikke disse bemyndigelser, kunne vi blive udsat for at skulle lave en ny kvalitetslov ca. hvert halve år. Vi har jo efterhånden en kolossalt stor eksport af fisk, som det er nævnt her, for over 700 mill. kr., og en stærkt medvirkende årsag hertil er, at vi klarer os godt på kvaliteten. Når vi klarer os så godt på kvaliteten, er en stærkt medvirkende årsag hertil simpelt hen den, at vi har vort partsfiskeri, hvor alle om bord er interesserede i udbyttet, hvilket medvirker til en god behandling af fisken, en bedre behandling end i de store fiskerifartøjer, man har i mange andre lande.

Jeg tror imidlertid, at vi yderligere kunne forøge vor fiskeeksport, og jeg vil gerne henstille, at vi gør noget mere, ikke mindst for reklamen i udlandet, ja, også herhjemme, men jeg tror, der kan findes nye markeder, og at gamle markeder kan udvides ved, at man sætter stærkt ind med reklame, og jeg har derfor et ønske om, at vi får flere fiskeriattachéer, end vi har i øjeblikket. Det er mit indtryk, at de fiskeriattachéer, vi har, har forrentet sig godt, for nu at sige det på den måde.

Endelig en lille ting, som måske ikke direkte kommer loven ved, for jeg håber, at der senere kommer et særligt lovforslag om dette. Der findes i kommissoriet for fiskerikommissionen en passus om, at vi skal se på

[Vivike.]

fiskerikontrollens forhold. Som det er i øjeblikket, er vor fiskerikontrol egentlig dårligt stillet, personalet er lavt lønnet, og de har, skal vi sige, nogle meget gammeldags arbejdsbetingelser; de virker lidt oldnordiske, og resultatet i det lange løb vil, hvis vi ikke forbedrer forholdene inden for fiskerikontrollen, blive, at det ikke er særlig velkvalificerede folk, der søger ind dér. En dårligere kontrol end i øjeblikket kan komme til at hævne sig på andre steder.

Med disse bemærkninger hilser jeg lovforslaget velkommen og kan tilsige det en positiv behandling i det udvalg, som jeg forstår vil blive nedsat.

Bækgaard: Som det fremgår af den skriftlige fremsættelse, har kvalitetskontrollen med fisk og fiskevarer nu virket i ca. 14 år, og da der, så vidt jeg kan se, kun er sket én revision af loven tidligere, nemlig i 1954, finder vi det rimeligt, at der igen sker en ajourføring af denne lovgivning.

Jeg hilser med tilfredshed, at fiskerikommisionen gennem sit arbejde har søgt at forenkle lovforslaget, så kun, som det hedder i den skriftlige fremsættelse, grundstammen af gældende bestemmelser er medtaget. Jeg takker også den højtærede fiskeriminister for de oplysninger, der gives i den skriftlige fremsættelse om den stærkt stigende eksportindtjening, fiskerierhvervet har haft at fremvise i de sidste 10 år. Det er en indtægtsstigning, som samfundet er dybt interesseret i, og som bør værdsættes, når fiskerierhvervets økonomiske forhold i øvrigt er til behandling.

Om selve lovforslaget skal jeg ikke gøre mange bemærkninger. Jeg har, ligesom den højtærede minister gør det i den skriftlige fremsættelse, hæftet mig ved, at fiskeriministeren får visse bemyndigelser til at fastsætte nærmere bestemmelser. I den forbindelse vil jeg gerne med hensyn til kvalitetsudvalget spørge, om ministeren kan give oplysning om de nuværende regler for udvalgets forretningsgang og om, hvorvidt udvalget indtil dato har benyttet sig af bestemmelsen om at tilkalde sagkyndige til at deltage i udvalgets møder. En kvalitetslov er jo i høj grad afhængig af, hvordan den bliver administreret, og derfor har jeg ønsket at stille dette spørgsmål her.

Bestemmelsen om, at kvalitetsudvalget udvides med et medlem fra fiskefiletindustrien, har vi i mit parti ikke nogen indvending imod. Vi finder det rimeligt.

Endelig er der et detailspørgsmål, der især har interesse i landbruget, nemlig brugen af fiskemel til baconproduktion. Hvis man fodrer grise med fiskemel på et forholdsvis sent tidspunkt — d. v. s. umiddelbart før grisene sendes til slagteriet — kan det medføre en stærk fiskesmag i baconen. Så vidt jeg er orienteret, er der forsøg i gang for at borteliminere denne afsmag. Kan den højtærede minister give oplysning om, hvor langt disse forsøg er nået frem, og om der kan ventes et godt resultat heraf?

I øvrigt er det mit indtryk, at lovforslagets enkeltheder bedst egner sig til drøftelse i et udvalg, og jeg skal derfor slutte med at sige, at de uafhængige kan medvirke til lovforslagets gennemførelse efter de principper, der er givet udtryk for her ved første behandling.

Fiskeriministeren (Risgaard Knudsen): Må jeg først takke for den velvillige modtagelse, det foreliggende lovforslag har fået. Jeg har ganske vist noteret mig, at enkelte ærede ordførere har udtalt visse betænkeligheder ved lovforslagets bemyndigelser.

Det ærede medlem hr. Poul Dalsager stillede mig foranlediget af lovforslagets § 18, stk. 2, et spørgsmål om, hvorvidt der kunne tænkes genindført en afgift på fisk og fiskevarer til eksport. Det vil vist være forkert af mig her ved lovforslagets første behandling at udtale mig alt for kategorisk om dette spørgsmål, men jeg vil gerne føje til, at det vel ikke er udelukket. Hertil kommer dog det meget afgørende, at det ifølge lovforslagets formulering er et spørgsmål, der bør forhandles med det pågældende udvalg.

Det ærede medlem hr. Jens Frandsen omtalte en bekendtgørelse, der er udstedt for ganske nylig, nemlig den 1. februar i år, vedrørende sortering af ferske fisk ved salg på hjemmemarkedet — jeg går i hvert fald ud fra, det er denne bekendtgørelse, det ærede medlem havde i tankerne. For at det ærede medlems udtalelser ikke skal være årsag til misforståelser ude omkring i erhvervet, vil jeg gerne herom sige, at spørgsmålet om ensartede sorteringsregler er rejst af Dansk Fiskeriforening i en skrivelse af

[Fiskeriministeren.]

24. oktober 1962. Efter at man havde modtaget denne skrivelse i ministeriet, blev sagen henvist til behandling i fiskerikommissionen. Den af fiskerikommissionen nedsatte arbejdsgruppe var opmærksom på, at Dansk Fiskeriforenings skrivelse kun tog sigte på salg ved de offentlige auktioner, men fandt, at sorteringsreglerne også burde anvendes i den videre indenlandske omsætning af fisk.

De drøftelser, der har været ført siden, bærer i høj grad præg af, at man i den pågældende arbejdsgruppe var enig i synspunktet om at få sorteringsregler som i den nævnte bekendtgørelse. Hertil kommer — efter hvad der er oplyst over for mig — at bekendtgørelsen også har været forelagt i fiskerikommissionen, før den blev underskrevet af mig. Med andre ord, den bekendtgørelse, som det ærede medlem har omtalt, står der et enigt erhverv bag. Jeg synes, det ærede medlem har krav på at få disse oplysninger. Lad mig tilføje, at jeg heller ikke er uvidende om, at man i erhvervet — i hvert fald visse steder — har diskuteret denne bekendtgørelse, vel nok særlig foranlediget af bekendtgørelsens § 3 med straffebestemmelserne, som jeg i øvrigt tror at det ærede medlem også berørte. Skal man imidlertid have sådanne bestemmelser i en bekendtgørelse af denne art, tror jeg, at det ærede medlem er enig med mig i, at så er det også nødvendigt med straffebestemmelser.

Det ærede medlem hr. Hindkjær Pedersen var betænkelig ved de i lovforslaget foreslåede bemyndigelser, og det ærede medlem hr. A. C. Normann berørte samme spørgsmål. Jeg forstod dog, at det ærede medlem hr. A. C. Normann var mere forstående over for de foreslåede bemyndigelser end det ærede medlem hr. Hindkjær Pedersen. Det skal nok til en vis grad ses i relation til de erfaringer, det ærede medlem hr. A. C. Normann har indvundet i sin tid som minister for dette erhvervsområde. Jeg vil dog hertil bemærke, at der står et enigt erhverv bag de foreslåede bemyndigelser, hvilket jeg synes er meget afgørende at få understreget ved lovforslagets første behandling.

Det ærede medlem hr. A. C. Normann gjorde nogle bemærkninger om udvidelsen angående de fisk og fiskevarer, der ikke er

bestemt til menneskeføde. Jeg tror, der her må være tale om visse misforståelser. I et vist omfang tager den nugældende lov jo sigte på sådanne varegrupper, og hertil kommer, at der også i det kommissionsarbejde, der ligger forud, har været ønske om den udvidelse, der er tale om i det foreliggende lovforslag.

Det ærede medlem hr. Bækgaard spurgte mig, om det nu siddende kvalitetsudvalg kunne tilkalde sagkyndige, og om udvalget havde været ude for det ved behandling af forskellige sager. Jeg kan oplyse, at i visse tilfælde har udvalget taget sagkyndige med på råd ved sagernes behandling.

Det ærede medlem stillede mig et andet spørgsmål, nemlig med hensyn til de undersøgelser angående fiskemel, der i øjeblikket foregår. Jeg er ikke i stand til i dag at svare på det foreliggende spørgsmål, men vil gerne give tilsagn om at undersøge sagen nærmere. Så kan det ærede medlem jo senere få oplysning derom.

Jeg vil endnu en gang takke for den villige modtagelse, lovforslaget har fået. Flere af ordførerne har peget på visse detailspørgsmål i lovforslaget, men jeg går ud fra, at sådanne spørgsmål kan tages op i det udvalgsarbejde, som jeg forstår også flere ærede ordførere ønsker etableret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Poul Dalsager: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 12. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

[Formanden.]

- 1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

- 2) *Valg af 1 medlem til jernbanerådet (i stedet for Grete Hækkerup).*

- 3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om ungdomsskoler og aftenskoler m. v.

- 4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

- 5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om omnibus- og fragtmandskørsel med motor-køretøjer.

- 6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om projektering m. v. af en nord-sydgående motorvej i Jylland med forskellige tilsluttende vejforbindelser.

Mødet hævet kl. 14¹².

61. møde.

Fredag den 12. marts kl. 13.

Første næstformand (From): I skrivelse af 10. marts meddeler undervisningsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om handelshøjskoler.

I skrivelse af gårs dato meddeler arbejdsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

I skrivelse af dags dato meddeler boligministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om forlængelse af lov om leje.

I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om købstadkommunernes styrelse,

forslag til lov om ændringer i lov om landkommunernes styrelse og

forslag til lov om lån til betaling af ejendomsskatter for visse parcel- og rækkehuse.

I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaminer.

Udvalget angående forslag til lov om ekspropriationer under ministeriet for offentlige arbejder har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen. (Om ophævelse af beskatning med ligningsprocent) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Albertsen har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilket initiativ vil der blive taget for at sikre kollegiebyggeriets fortsatte vækst?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (K. B. Andersen): Jeg tillader mig herved for det høje